

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА, ТЕМЕ И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
(Свака рубрика мора бити попуњена.)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовано комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду

Датум именовања комисије: 09.12. 2011.

Састав комисије:

1.	Ољача др Милка
презиме и име	редовни професор
звање	Педагогија
ужа научна област
	Филозофски факултет Нови Сад
установа у којој је запослен-а		председник
функција у комисији
2.	Шкорц др Бојана
презиме и име	ванредни професор
звање	Психологија
ужа научна област
	Факултет ликовних уметности, Београд
установа у којој је запослен-а		члан
функција у комисији
3.	Будић др Споменка
презиме и име	ванредни професор
звање	Педагогија
ужа научна област
	Филозофски факултет Нови Сад
установа у којој је запослен-а		члан
функција у комисији
4.	Гајић др Оливера
презиме и име	ванредни професор
звање	Педагогија
ужа научна област
	Филозофски факултет Нови Сад
установа у којој је запослен-а		ментор
функција у комисији
5.
презиме и име
звање
ужа научна област
установа у којој је запослен-а	
функција у комисији
6.
презиме и име
звање
ужа научна област
установа у којој је запослен-а | |
функција у комисији |

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

- Име, име јдног родитеља, презиме: Кораћ, Бранислав, Исидора
- Датум рођења: 23.12.1972. Место и држава рођења: Београд, Земун, Република Србија

II.1 основне студије

година уписа: година завршетка: просечна оцена током студија:

универзитет: Универзитет у Београду,

факултет: Филозофски факултет у Београду

студијски програм: Педагогија

звање: дипломирани педагог

II.2 мастер или магистарске студије

година уписа: година завршетка: просечна оцена током студија:

универзитет: Универзитет у Београду

факултет: Филозофски факултет у Београду и Факултет организационих наука у Београду

студијски програм: Менаџмент у образовању

звање: специјалиста менаџмента у образовању

научна област: педагогија

наслов завршног рада: Менаџмент у образовању

II.3 докторске студије

година уписа:

универзитет: Универзитет у Новом Саду

факултет: Филозофски факултет Нови Сад

студијски програм: Методика наставе

број ЕСПБ до сада остварених: просечна оцена током студија:

II.4 приказ научних и стручних радова

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
1.	Кораћ, И. (2011): Међуљудски односи у школи и задовољство наставника послом, <i>Настава и васпитање</i> , бр.1, 157 -169.	M24
<p><i>кратак опис садржине:</i> Рад је категорисан као оригинални научни рад. У њему су приказани сегменти резултата спроведеног истраживања који се односе на задовољство наставника послом и њихове процене организационе климе у школи у целини, као и о постојању конфликта унутар школе, постојању подгрупа унутар наставног колектива и остварене сарадње између различитих актера васпитно-образовног процеса. На основу резултата истраживања о оствареној сарадњи између различитих актера наставног процеса, ауторка закључује да су искуство и претходно образовање наставника недовољни за успешно функционисање у области интерперсоналних односа. У том контексту неопходне су промене у концепцији програма образовања будућих наставника, као и обезбеђивање адекватне понуде програма стручног усавршавања који би наставнике оспособили и ојачали за успешно решавање различитих проблема у поменутој области.</p>		
<p><i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА</p>		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
2.	Кораћ, И. (2010): Наставник ефикасан вођа одељења, <i>Настава и васпитање</i> , бр.1, 145-155.	M24
<p><i>кратак опис садржине:</i> Заступајући ства да је део одговорности наставника стварање и одржавање подстицајне климе у одељењу, климе у којој ће потенцијали сваког ученика моћи да се остваре, да је његов задатак да организује наставу тако да она изазива, подстиче зону наредног развоја код ученика, ауторка је покушала да да одговор које су то способности, вештине и знања која су наставнику потребна да би био ефикасан вођа одељења. Руководјење, вођење као једно од четири основне функције менаџмента, дефинисано је као преваходно оперативна функција, која подразумева континуирани утицај на ученике; односи се на инетрперсонално и комуникацијско становиште руковођења са циљем мотивисања за остваривање наставног плана и програма, вођење ученика до самосталног стицања знања развојем способности и овладавањем техникама и вештинама учења.</p>		
<p><i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА</p>		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
3.	Кораћ, И. (2011): Професионална оријентација ученика између теорије и праксе, <i>Педагогија</i> , бр. 3, 395-401.	M51
<p><i>кратак опис садржине:</i> Рад је категорисан као прегледни научни рад. У њему се указује на појмовну и терминолошку неусклађеност у стручној литератури и различитим документима који се односе на професионалну оријентацију ученика. Разматране су карактеристике професионалне оријентације ученика, улога наставника у том процесу, као и подршка коју он пружа ученицима у избору занимања. Савремени развој друштва тражи појединца који је способан да самостално и адекватно доноси одлуке о свом занимању у различитим периодима живота, и самим тим, постоји потреба да професионална оријентација постане имплицитна активност целокупног васпитно-образовног процеса. Школа треба да омогући ученику да развије интересовања, потребе и компетенције у односу на садржај и услове занимања, како би, уз неопходну помоћ и подршку наставника, што успешније самостално</p>		

предвиђао и планирао свој правац професионалног развоја.
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
4.	Кораћ, И. (2008): Положај и функција ликовне културе у односу на друге наставне предмете у основној школи, Зборник, <i>Методички егземплари</i> , (приредио Здравко Милинковић), Београд: УЛУС.	М53

кратак опис садржине:

У раду се полази од констатације да уметност, као један облик друштвене свести, задовољава човекову тежњу за стваралаштвом и лепим, подстиче његов потенцијал, помаже му да открије и доживи нове садржаје и вредности, да дубље и потпуније схвати свет у коме живи, критички га допуни, регулише и мења. Неопходност увођења младих у одређене врсте уметности, од којих је један и ликовна уметност, лежи управо у томе. Циљ истраживања формулисан је као проучавање функције и положаја ликовне културе у односу на друге наставне предмете у основној школи. Истраживања су показала да ликовна култура, због своје вишеструке функције у развоју ученика, захтева озбиљан однос и комплексна истраживања у свим правцима са јединственим циљем: да се створи чврста и широка научна подлога и осигура што шири друштвена пажња и подршка за даљи рад на њеном унапређивању. Ово истраживање и теоријски прилози упућују на закључак да ликовна култура још увек није довољно прецизно објашњена и дефинисана, нити мима статус, третман и положај који заслужује.

рад припада проблематици докторске дисертације: ДА

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

III.1 услови дефинисани за кандидата студијским програмом:

Укупно трајање докторских студија на студијском програму методика наставе је 3 године (6 семестара), за које време студент треба да сакупи 180 ЕСПБ бодова. У току прве две године студенти полажу 6 једносеместралних изборних предмета из четири Изборна блока: методика наставе, методика струке, педагогија и психологија, који носе по 10 ЕСПБ бодова; припремају и објављују два научна рада (са рецензијама) у часопису са SSCI листе (или релевантних часописа са листе Министарства за просвету и науку Републике Србије) који носе по 10 ЕСПБ бодова и учествују на научном скупу са рефератом (10 ЕСПБ бодова); избор теме и преглед литературе, израда пројекта истраживања и истраживање на теми носе по 10 ЕСПБ. Трећа година докторских студија је посвећена изради и писању докторске дисертације (40 ЕСПБ бодова), а остатак бодова се добија самом одбраном докторске дисертације (10 ЕСПБ).

III.2 Да ли кандидат испуњава услове?

ДА

Образложење:

Кандидат Исидора Кораћ је положила свих 6 испита предвиђених планом и програмом докторских студија, (додатно има признат један испит са докторских студија Менаџмент у образовању) и уписала трећу годину ових студија. Положила је следеће испите: Технике научног рада, Стратегије израде курикулума, Методичко моделовање образовних стратегија, Одабрана поглавља методике васпитно-образовног рада, Менаџмент и унапређење рада школе, Педагошку психологију и Омладински рад у заједници. Укупно је положила 13 испита и сакупила 130 ЕСПБ.

Кандидаткиња је током докторских студија написала и објавила два оригинална научна рада и два прегледна научна рада из области методике наставе ликовне културе у часописима: *Настава и васпитање* (M24), *Педагогија* (M51) и *Зборнику радова Учитељског факултета у Јагодини* (M52), и учествовала са рефератима на Међународној научној конференцији „INITIATIVE, CREATIVITY, AND COOPERATION IN CONTEMPORARY SOCIETY“ у организацији Института за педагошка истраживања у Београду 25-26. новембра 2011. године, као и на научном скупу „ШКОЛА КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА НАЦИОНАЛНОГ И КУЛТУРНОГ ИДЕНТИТЕТА И ПРОЕВРОПСКИХ ВРЕДНОСТИ: ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ – ТРАДИЦИЈА И САВРЕМЕНОСТ“ у организацији Педагошког факултета у Јагодини, 16. априла 2011. године.

Осим наведених, кандидаткиња је активно учествовала у бројним научно-истраживачким пројектима националног и међународног нивоа, затим на бројним семинарима у земљи и иностранству у организацији министарстава за образовање и других ресорних министарстава, стекла сертификате на стручним семинарима у вези са оснаживањем и развојем компетенција наставника, и др. Од 2009. год. - до данас координатор је Песталоци пројекта за Републику Србију (National Liaison Officer for Pestalozzi Programme, Council of Europe) за пројекте у области образовања Савета Европе, члан Радне групе TEMPUS IV MASTS 511170 *Master program for subject teachers in Serbia* (State of the Art and EU Perspective); трајање Пројекта: 2010-2013. год.

Координатор је пројекта *Професионална оријентација ученика на прелазу у средњу школу*, Министарство просвете и науке, Министарство омладине и спорта и Deutsche Gesellschaft fuer Internationale Zusammenarbeit (GIZ); трајање Пројекта: 2011.-2013. год. Учествује у DILS пројекту *Повећање доступности и квалитета образовања у Србији*, Министарства просвете и науке Републике Србије, као и у пројекту *Друга шанса* Министарства просвете и науке, Завода за унапређивање васпитања и образовања, трајање Пројекта: 2010.-2013. год. Ментор је у пројекту *Програм стажирања за младе припаднике/це националних мањина у државним институцијама Републике Србије*, Министарства за људска и мањинска права и Мисије ОЕБС (пројекат подразумева шестомесечно менторство за две стажискиње у Министарству просвете и науке).

Од 2002. год. до данас запослена у Министарству просвете и науке РС. У овом периоду радила у Сектору за развој образовања и међународну просветну сарадњу, у Одељењу за школски развој. У оквиру одељења радила на реализацији пројекта *Фонд за развој школа* на пословима планирања концепције, организовања и реализације обуке наставника за школско развојно планирање, тимски рад и израду школских пројеката. Затим, у Одељењу за стратегију и развој образовања на радном

месту за послове развоја стручних служби у образовно-васпитним установама, а од маја 2010. године до данас ради у Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, Група за основно образовање и васпитање. Учествовала је у реализацији бројних семинара, као што су на пример: *Council of Europe training Programme for education professionals, Module A, Core competences in Education for democratic citizenship, Pestalozzi Programme, Council of Europe, Strasburg, Council of Europe training Programme for education professionals, Module B, Core competences in Education for democratic citizenship, Pestalozzi Programme, Council of Europe, Athena; Процењивање рада наставника, Nicole Sagior, Министарство просвете и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања; Инклузивно образовање, индивидуални образовни план, Министарство просвете и науке РС, обука за едукаторе; Мотивација и психолошки принципи учења - Стратегије и поступци у раду са ученицима, обука за едукаторе; Пројекат професионалне оријентације на прелазу у средњу школу, обука за едукаторе, Министарство просвете и науке, Министарство омладине и спорта, GIZ; Праћење и процена квалитета примене школских развојних планова и школских пројеката, Министарство просвете РС, обука за едукаторе; Јачање капацитета за децентрализацију, НВО Грађанске иницијативе, MARMANET, Министарство просвете РС, обука за едукаторе и др.*

Члан је комисије за полагање испита за добијање лиценце васпитача, наставника и стручних сарадника, као и коаутор и реализатор бројних програма стручног усавршавања запослених у образовању.

Чињеница да се кандидаткиња готово читаву деценију бави проучавањем компетенција наставника, као и стечени увид у радове и резултате истраживања које је приложила, уверавају нас да она добро познаје наведену проблематику, као и методологију научног истраживања што, уз завршни рад који је одбранила, сведочи о њеној спремности да оствари и сложене задатке научног пројекта какав је израда докторске дисертације.

Кандидаткиња испуњава све услове дефинисане студијским програмом. Досадашњи научни рад кандидаткиње представља веома добру основу за израду докторске дисертације из области методике наставе.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

IV.1 ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

Др Оливера Гајић бирана је за ужу научну област Педагогија (предмет Методичке основе васпитно-образовног рада). На основним студијама Одсека за педагогију реализује предметне садржаје методике васпитно-образовног рада са студентима III и IV године, а у оквиру мастер студија на истом одсеку предаје методичку групу предмета. Координатор је докторских студија Методике наставе на Филозофском факултету у Новом Саду. У свом научном раду бави се проучавањем проблема опште педагогије, естетског васпитања, интелектуалног васпитања, васпитања уметношћу, методиком васпитно-образовног рада, менаџментом у васпитно-образовном процесу, развојем стваралаштва и даровитости.

Др О. Гајић је аутор и коаутор осам монографских публикација и преко деведесет научних и стручних публикација. Учествовала је на већем броју научно-стручних скупова међународног и националног значаја. Приредила је једну монографску публикацију и уредила седам тематских зборника. Написала је три монографије и десетине радова из области методике наставног рада и улоге наставника, оснаживања наставничких компетенција, васпитања уметношћу, подстицања даровитости и стваралаштва, презентованих у земљи и иностранству, што значи да познаје проблематику на коју се односи предложена тема дисертације.

Ангажована је као руководилац и/или истраживач на више научно-истраживачких пројеката, од којих су четири међународног нивоа: Координатор пројекта **-TEMPUS JOINT PROJECT „INTRODUCTION AND IMPLEMENTATION OF ACADEMIC PROGRAM OF COMMUNITY YOUTH WORK (CYW) THROUGH ENHANCING INTER-REGIONAL COOPERATION IN THE COUNTRIES OF WESTERN BALKANS (2008-2011)**, члан тима Темпус пројекта **„Master programme for Subject Teachers Teachers in Serbia“ MASTS 511170-TEMPUS-1-2010-1-RS-TEMPUS-JPCR**; контакт особа за Темпус пројекат **Developing Human Rights Education at the Heart of Higher Education (DHRHNE) Project number - 517319-TEMPUS-1-2011-1-UK-TEMPUS-JPCR, (2011-2014)**, руководилац пројекта билатералне сарадње са Хрватском **„Интеркултурални односи и образовање на мањинским језицима: Хрватска-Србија“ (2011-2012)**. Члан тима пројекта **„Дигиталне медијске технологије и образовно-друштвене промене“ 47020, финансираног**

од стране Министарства за просвету и науку РС (2011-2014); руководилац пројекта „**Квалитет образовног система Србије у европској перспективи (КОССЕП)**“, 179010, финансираног од стране Министарства за просвету и науку РС (2011-2014).

Члан је Форума педагога СЦГ, Педагошког друштва Србије и Савеза педагошких друштава Војводине. До сада су под њеним менторством, на последипломском студију, одбрањена четири специјалистичка рада, девет мастер радова, четири докторске дисертације. У више комисија била је члан за одбрану мастерских радова, магистарских теза и докторских дисертација.

Радови из уже научне области којој припада предлог докторске дисертације:

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
1.	Gajić, O. & Milutinović, J. (2010): Intercultural Dialogue in Education. Critical Reflection in the Museum Context/Interkulturalni dijalog u obrazovanju – kritička refleksija u muzejskom kontekstu, <i>Odgojne znanosti/Educational Sciences</i> , Zagreb, No 1 (19), vol. 12 (2010), p.p. 151 -165. Prethodno priopćenje/preview announcement (Časopis je referiran i u Social Sciences Citation Index – SSCI http://science.thomsonreuters.com) ISSN 1846-1204 UDK 371(05) Web stranica časopisa: http://hrcak.srce.hr/odgojne-znanosti?lang=en	M23
2.	Gajić, O. & Milutinović, J. (2011): Museums as Learning Centers: Pluralism of Theoretical-Methodical Paradigm, <i>The New Educational Review</i> , (The International scientific journal is indexed in Thomson Reuters Master Journal List: http://science.thomsonreuters.com – find by ISSN 1732-6729) Poland, vol. 25, No.3, pp. 290-300.	M23
3.	Budić, S. – Gajić, O. –Andevski, M. (2011): Analiza didaktičnega koncepta spoznavnega procesa in učenja pri pouku = Analysis of the didactic conception of the knowledge acquisition and learning process in teaching, (izvirni znanstveni članek), <i>Didactica Slovenica - Pedagoška obzorja (Journal is indexed and abstracted in Social Sciences Citation Index, Social Scisearch, Journal Citation Reports (Thomson Reuters services http://science.thomsonreuters.com))</i> , pp. 41-60. ISSN 0353-1392 UDK 37.026:001	M23
4.	Gajić, O. (2009): Građansko vaspitanje u srednjim školama Republike Srbije iz perspektive nastavnika (sa osvrtom na interkulturalnu dimenziju), <i>Teme</i> , XXXIII br. 4 str. 1319-1337 Niš oktobar-decembar 2009. UDK 371.3.012::172(497.11):316.614	M24
5.	Milutinović, J. & Gajić, O. (2010): Intercultural Dialogue in Museum Education, <i>US-China Education Review</i> , David Publishing Company, USA, Vol. 7, No.7, July 2010 (Serial Number 68), pp. 30-42, ISSN 1548-6613 CBSN 382B0036 (Excellent paper in ERIC) M23	M24
6.	Gajić, O. (2011): Interkulturalna dimenzija kurikuluma građanskog odgoja i demokratizacija obrazovanja, <i>Pedagogijska istraživanja</i> , Zagreb, 8 (1), (2011), pp. 103-116. UDK 371.214 37.014.53 ISSN 1334-7888 (sažeci naučnih članaka iz časopisa Pedagogijska istraživanja, uključuju se u sledeće baze podataka: Sociological Abstracts, Worlwide Political Science Abstracts). M23	M23
7.	Gajić, O. (2007): <i>Prilozi metodici vaspitno-obrazovnog rada. Diskurs o strategijama obrazovanja i socijalno-pedagoškim temama</i> , Novi Sad: Filozofski fakultet, str. 148 ISBN 978-86-80271-67-5	M42
8.	Gajić, O. et. al. (2008): Musei come centri educativi: Le opere d'arte nella funzione dello sviluppo della percezione e della creatività di bambini, in: <i>Sentire l'arte: un'esperienza interculturale nella didattica museale</i> (direzione editoriale B. Kulic, Giuseppe Randazzo), Novi Sad: Galerija Matice srpske, pp.119-256. ISBN 978-86-83603-25-1 UDC 069:7(497.113 Novi Sad) 069:7(450.821) 069:37.01 M14	M14

9.	Gajić, O. : (1999), <i>Umetnost – moja izabrana stvarnost</i> , Savez pedagoških društava Vojvodine, Novi Sad, 244 strane	M42
10.	Gajić, O. (2005): Vaspitanje umetnošću u kontekstu doživljajne pedagogije – horizont očekivanja/Education Through Art in the context of Experienced Pedagogy, Zbornik povzetkov 2. Slovenskega Kongresa doživljajske pedagogike: <i>“Mesto in vloga doživljajske pedagogike”/Role and Position of Experiential Pedagogies</i> (ured. Mitja Krajčan, Nadja Cvirn), Društvo za doživljajsko pedagogiko Slovenije, Ljubljana, pp. 131-132. ISBN: 1408-5089 UDK: 37.013.42	M33
11.	Gajić, O. (2005): Varijacije na temu darovitosti u umetnosti (Odrasli i formula uspeha)/Variatiuni petema supradotontii si arta(Adulti si formula succesului), XI Okrugli sto » DAROVITI I ODRASLI «, Universitatea »TIBISCUS«, Temišvar i Viša škola za obrazovanje vaspitača, Vršac, 23. VI 2005. u: Zbornik 11, Viša škola za obrazovanje vaspitača Vršac, Universitatea “Tibiscus” – Timisoara, Radovi sa međunarodnog naučnog skupa “Daroviti i odrasli”, str. 205-225. ISSN 1820-1911 ISBN 86-7372-061-3 UDK 371.95 COBISS.SR-ID 213714183	M33
12.	Gajić, O. (2007): Komunikacijski reciprocitet između nastavnika i učenika kao indikator efikasnosti nastavnog časa, Međunarodna naučno-stručna konferencija »Razvijanje komunikacionih kompetencija nastavnika i učenika«, Učiteljski fakultet, Jagodina, 23. i 24. septembar 2005, u: <i>Zbornik radova RAZVIJANJE KOMUNIKACIONIH KOMPETENCIJA NASTAVNIKA I UČENIKA</i> , (ured. B. Jovanović), Jagodina: Pedagoški fakultet. Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet, str. 223-231. ISBN 978-86-7604-035-3 UDK 371.321/322 37.064.2 COBISS.SR-ID 140047628	M33
13.	Gajić, O. (2007): Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: Humanities . Papers presented on the 6th International Conference of PhD Students, University of Miskolc, Hungary 12-18 August 2007, Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. ISBN 978-963-661-783-7ö ISBN 978-963-661-777-6	M33
14.	Gajić, O. (2008): Refleksije svojstava i kompetencija univerzitetskih nastavnika na autonomiju studenata, u: <i>A TANÍTÓKÉPZÉS EGYKOR ÉS MA</i> . A nemzetközi tudományos konferencián elhangzott munkák gyűjteménye. Szabadka, 2007. szeptember 25. Subotica: Univerzitet u Novom Sadu, Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, str. 69-77. ISBN 978-86-87095-01-4 COBBIS.SR-ID 227610887	M33
15.	Gajić, O. (2009): Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „ <i>Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse</i> “/Promoting teacher education from intake system to teaching practise, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, posebna izdanja, Naučni skupovi, knj.8/1, Tom I, str. 69-76. ISBN 978-86-7604-077-3 UDK 371.3 COBISS.SR_ID 176371468	M33

IV.1 услови дефинисани за ментора у области којој припада докторска дисертација:

Услови дефинисани за ментора су 5 радова из уже научне области којој припада тема предложене докторске дисертације.

IV.2 Да ли ментор испуњава услове?

ДА

Образложење:

Предложени ментор за израду докторске дисертације, др Оливера Гајић, ванредни професор Одсека за педагогију, Универзитета у Новом Саду, ауторка је више од деведесет публикација, објављених у иностраним и домаћим часописима, односно саопштења на иностраним и домаћим конференцијама као и осам монографије (четири у коауторству). Има три рада из области којој

припада докторска дисертација објављена у часописима на ССЦИ листи, а још три у међународно признатим часописима. Као професор изводи наставу:

На основним академским студијама: Теорије и методике наставе, Методички системи и апликације, Педагогија уметности, рад педагога у другим институцијама. Студентима других студијских група на Филозофском факултету држи предмет Стратегије ефикасног образовања. На дипломским академским студијама-мастер предаје предмете Методика социјално-педагошког рада, Стратегије ефикасног образовања, Увод у омладински рад у заједници, а на докторским студијама Педагогије и Методика наставе реализује предмете Методичко моделовање образовних стратегија и Одабрана поглавља методике васпитно-образовног рада.

До сада је менторисала више докторских дисертација, магистарских, мастер и специјалистичких радова на последипломским студијама које су успешно одбрањене.

Све наведено упућује на констатацију да је предложени ментор, др Оливера Гајић, подобна за менторисање пријављене докторске дисертације кандидаткиње Исидоре Кораћ.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

V.1 формулација назива тезе (наслова)

КОМПЕТЕНЦИЈЕ НАСТАВНИКА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ И МОГУЋНОСТИ ЊИХОВОГ ПРОФЕСИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Наслов тезе је подобан?

ДА

V.2 формулација предмета (проблема) истраживања

У стручним круговима, широј јавности, стучној литератури покрећу се питања наставничких компетенција и стандарда за наставнике, као индикатора квалитета који помажу да се провери способност одговарања школе/наставника на поменуте изазове.

У раду је прихваћен оквир наставничких компетенција, схваћен као сложени систем когнитивних, афективних и конативних елемената, односно интеграција динамичних, контекстуално условљених и развоју подложних знања, вештина, ставова, као способности одговарајућег деловања у комплексним ситуацијама у конкретном контексту.

Може се рећи да се компетенције наставника ликовне културе заснивају на њиховим разноврсним улогама унутар учионице (у планирању, организацији, реализацији, евалуацији васпитно-образовног рада) и изван школе, у друштву (учешће у асоцијацијама, удружења наставника ликовне културе, ангажовање на ширењу идеје о значају уметничког образовања у широј јавности и сл). Као такве, оне се заснивају на интеграцији сазнања из различитих подручја (стручно-предметног, психолошког, педагошког, дидактичког, методичког...).

Проблеми који су значајни за овај рад односе се на актуелну праксу иницијалног образовања будућих наставка ликовне културе, њиховог увођења у посао и усавршавања током периода рада.

Поимање сложености проблема дефинисања компетенција наставника ликовне културе намеће потребу да се, између осталог, у тај процес укључе и сами наставници и ученици. Имајући у виду све горе наведено, кандидаткиња се определила да предмет истраживања обухвати:

- стандарде компетенција за професију наставника прописане међународним документима и листу компетенција као референтног оквира за усаглашавање са европским образовно – васпитним институцијама;
- стандарде компетенција за наставнике визуелних уметности прописане у појединим међународним документима;
- поједине постојеће наставне планове и програме високошколских установа или студијских група које школују наставнике за реализацију предмета Ликовна култура;
- акредитоване програме стручног усавршавања наставника ликовне културе;
- перцепције наставника ликовне културе о компетенцијама које су потребне за успешну реализацију наставе ликовне културе;
- мишљења наставника о квалитету компетенција које поседују и да ли су им оне довољне;
- процене наставника ликовне културе о уделу иницијално стеченог образовања, стручног

усавршавања и искуства стеченог у пракси у стицању компетенција;

- мишљења ученика о наставницима ликовне културе и њиховим компетенцијама; да ли су задовољни начином рада својих наставника (нпр. колико су они успели да их заинтересују за предмет); како оцењују положај самог предмета у образовном систему; и сл.
- степен слагања међу наставницима и ученицима по питању наставничких компетенција;
- препоруке за модел образовања и професионалног развоја наставника ликовне културе.

Предмет истраживања је подобан? ДА

V.3 познавања проблематике на основу изабране литературе са списком литературе

Анализа доступне стручне литературе и званичних докумената у области образовања указује да постоје различити приступи у дефинисању компетенција, па су самим тим и дате дефиниције компетенција наставника различите по свом значењу.

Оквир у којем се кандидаткиња кретала приликом разматрања компетенција наставника ликовне културе дат је у *The definition and selection of key competencies* (OECD, 2005). Определила се за то управо због тога што већина аутора који се баве компетенцијама наставника приступа дефинисању компетенција са овог становишта. Поред тога важно је истаћи да у стручној литератури и документима у области образовања преовладавају ставови да компетенције наставника треба да обухватају не само вештине, знања, ставове које су му потребне за рад унутар учионице и школе у којој ради, већ и оне компетенције које су му потребне за *рад са друштвом и у оквиру друштва* (Weinert, 2001; Ковач Церовић и сар. 2004; Ogienko, & Rolyak, 2008; Gonzales & Wagenaar, 2008; Andevski & Gajić, 2010; Tatković i Ćatić, 2010).

Поменути став заступљен је и у већини међународних докумената који се баве наставничким компетенцијама (рецимо у *Common European Principles for Teachers' Competencies and Qualifications*, 2005, *The definition and selection of key competencies*, 2005, *Tuning educational structures in Europe*, 2005 и др.), као и у појединим међународним пројектима (рецимо у *Унапређивање професионалног развоја запослених у образовању и образовно васпитна пракса у земљама Југоисточне Европе* (Zgaga, 2006), *Усаглашавање програма образовања просветних радника у земљама Западног Балкана* (Пантић, 2008).

Значајан међународни документ за дисертацију је и *Tuning educational structures in Europe* (Gonzales & Wagenaar, 2008) који је усмерен на структуру и садржаје учења универзитетског образовања у Европи (укључено је преко 100 европских универзитета). У оквиру пројекта дефинисана је листа компетенција која служи као референтни оквир за усаглашавање европских високошколских установа у области образовања наставника.

Поред тога, важно је напоменути да ће се у раду користити и материјали објављени на сајту National Art Education Association (NAEA): www.naea-restorn.org/

Као национално удружење за уметничко образовање у САД, NAEA има значајну улогу у развоју и усавршавању образовања наставника из области уметности. Између осталог, Удружење је израдило стандарде образовања из области визуелних уметности и стандарде компетенција за припрему наставника визуелних уметности *Standards for Art Teacher Preparation* (1999); *Thinking About Teaching Art? Answers for Students, Parents and Counselors* (2000) и *Purposes, Principles, and Standards for School Art Programs*. (1999).

Анализом прегледа владајућих ставова и схватања у литератури која третира релевантну проблематику, кандидаткиња је врло студиозно и хронолошки навела већину значајних и за ово истраживање релевантних докумената, студија и резултата истраживања у нашој земљи и иностранству.

Списак изабране литературе обухвата респектабилан број релевантних јединица које се односе на предложену тему докторске дисертације:

1. Архам, Р. (1971). *Уметност и визуелно опажање*, Психологија стваралачког гледања. Београд: Уметничка академија.
2. Арнхајм, Р. (1985). *Визуелно мишљење*. Београд: Универзитет уметности.
3. Arnheim, R. (1989). *Thoughts on Art Education*. Los Angeles, California: The Getty Center for Education in the Arts.
4. Andevski, M., & Gajić, O. (2010). Diagnostic Competencies of Teachers – A Precongnition of Life-long Learning (LLL), *Comparative Education, Teacher Training, Education Policz, School*

- Leadership and Social Inclusion*, Volume (8), 451-457.
5. Addison, N., & Burgess, L. (2000). *Learning to Teach Art and Design in the Secondary School*, London: Routledge Falmer.
 6. Барат, А., Карлаварис, Б. и Каменов, Е. (1988). *Развој креативности функцији еманципације личности путем ликовног васпитања*, Београд: Институт за педагошка истраживања/Просвета.
 7. Башић, В., Кукоч, М. и Спајић-Вркаш, С. (2001). *Образовање за људска права и демократију. Интердисциплинарни рјечник*. Загреб: Хрватско повјеренство за UNESCO.
 8. Беламерић-Шарчанин Д. (1969). *Развој ликовних сензибилности ученика Приручник за наставнике ликовног одгоја*. Загреб: Школска књига.
 9. Беламерић-Шарчанин, Д. (1986). *Дијете и облик*. Загреб: Школска књига.
 10. Белькашић, Д. (1980). Хуманистичка садржина и друштвена функција ликовног образовања и васпитања, *Путеви и достигнућа у настави и васпитању*, бр. 4.
 11. Beardsley, M. (1982). *The Aesthetic Point of View*. Cornell University Press.
 12. Бјекић, Д. и Златић, Ј. (2006). Комуникациона компетенција наставника технике. *Техничко (технолошко) образовање у Србији*. Чачак: Технички факултет Универзитет у Крагујевцу.
 13. Бјекић Д., Ђигић, Г., Стојиљковић С., Петровић Д. (2010): Емпириска истраживања у психологији, саопштења, Управљање разредом – развијање протокола за процену стилова наставника у управљању разредом, Београд: Институт за психологију Филозофски факултет.
 14. Boughton, D., & Eisner, E. (1996). *Evaluating and Assessing the Visual Arts in Education*, New York: Teachers College. Columbia University.
 15. Breitenstein, G. (2002). A comparison of Texas pre-service teacher education programs in art and the 1999 National Art Education Association's standards for Art Teacher preparation, University of North Texas.
 16. Bumaforad, G. (2001). *Rethinking Professional Development: Action Research to Build Collaborative Arts Programming*. Northwestern University.
 17. Будић, С., Гајић, О. и Лунгулов, Б. (2006). Структурирање знања ученика: различита гледишта, *Европске димензије промене образовног система у Србији*, Зборник радова, Књига 5, Нови Сад: Филозофски факултет, 85-99.
 18. Виготски. Ј. С. (1975). *Психологија уметности*. Београд: Нолит.
 19. Виготски. Ј. С. (1977). *Мишљење и говор*. Београд: Нолит.
 20. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V. Miljković, D. (2003): *Психологија образовања*, Загреб: ЕП-Верн.
 21. Вујисић-Живковић, Н., Пејатовић, А., и Радуловић, Ј. (2010). Професионалне компетенције наставника – да ли су нам потребне и како до њих да дођемо. *Андрогошке студије*, бр. 1, 161-170.
 22. Гајић, О. (2006). Youth Interest in Culture and Art. Appendix to the Cultural Base/Matrix of the School, in Lj. Subotic [edit] *Meeting of Culture. The 4th International Interdisciplinary Symposium*. Novi Sad: Faculty of Philosophy, 869-878.
 23. Гајић, О. (1997). Педагошко-психолошке димензије естетског односа према ликовним уметничким делима, *Настав и васпитање*, број 2-3, 229-249.
 24. Gardner, H. (1983). *Frames of mind*. New York: Basic books.
 25. Gardner, H. (1990). *Art Education and the Human Development*. J. Paul Getty Trust.
 26. Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences - The Theory in Practice*. NY: Basic Books.
 27. Galbraith, L. (1995). *The Preservice Art Education Classroom: A look through the Window*, Reston, VA: The National Art Education Association.
 28. Galbraith, L. (2001). Teachers of Teachers: Faculty working lives and the art teacher education in the United States, *Studies in Art Education*, 42 (2). 163-181.
 29. Galbraith, L. (2003). *The Promise and Importance of Research on Art(s) Teacher Education*. NAEA.
 30. Guilfoil, K. J., & Sandler R. A. (1999): *Built Environment Education in Art Education*. NAEA.
 31. Gonzales, J., & Wagenaar, R. (2008). *Tuning Educational Structures in Europe II: Universities contribution to the Bologna Process-an introduction*, 2nd edition. Bilbao: Universidad de Deusto.
 32. Goleman, D. (2005). *Емоционална интелигенција*. Београд: Геопоетика.
 33. Goleman, D. (2007). *Социјална интелигенција*. Београд: Геопоетика.

34. Дамјановић, М. (1965). *Проблем експерименталне методе у естетици*. Београд: Институт друштвених наука.
35. Day, M. (1997). *Preparing Teachers of Art*. NAEA.
36. Day, M., & Eisner, E. (2004). *Handbook of Research and Policy in Art Education*. NAEA.
37. Davis, J. D. (1990). *Teacher Education in the Visual Arts*. In R. Houston: *Handbook of Research on Teacher Education*. New York: MacMillan. 746-757.
38. Delacruz, M. E. (1997). *Design for Inquiry: Instructional Theory, Research and Practice in Art Education*, NAEA.
39. Dissanayke, E. (1992). *Homo Aestheticus: Where Art Comes and Why*, New York: Maxwell Macmillan International.
40. Dorn, M. C. (1994). *Thinking in Art: A Philosophical Approach to Art Education*, NAEA.
41. Doyle, W. (1990). *Themes in Teacher Education*. New York: MacMillan.
42. Dreeszen, C. (2001). *Trends in arts Education Collaborations*. University of Massachusetts.
43. Деспотовић, М. (2010). *Развој курикулума у стручном образовању: приступ усмерен на компетенције*. Београд: Филозофски факултет, Универзитет у Београду.
44. Eisner, E. (1982). *Cognition and Curriculum. A Basis for Deciding What to Teach*, New York: Longman.
45. Eisner, E. (2000). *Artistry in Teaching*, Yale University Press, New Haven & London.
46. Eisner, E. (2002). *The Arts and the Creation of Mind*, New Haven & London: Yale University Press.
47. Eisner, E., Ten Lessons the Arts Teach, са Web sajta:
<http://www.toknowart.com/apsarts/eisner.html>
48. Efland, A. (2002). *Art and Cognition - Integrating the Visual Arts in the Curriculum*, New York: Teachers College, Columbia University.
49. Efland, A. (1993). Teaching and learning: The arts in the future. *Bulletin - Council for Research in Music Education*.
50. Eraut, M. (1994). *Developing professional knowledge and competence*. London: Falmer Press.
51. European Commission (2005). *Common European principles for teacher competences and qualifications*. Brussels.
52. European Parliament and the Council of the European Union (2006). *Re-commendation of the European Parliament and of the Council on key competences for lifelong learning*. Official Journal of the Euro-pean Union, 10-18.
53. Eurydice (2002). *Key competencies: A developing concept in general compulsory education*. Brussels.
54. Елиот, Џ. (2006). Професионално образовање наставника и развијање компетенција: да ли је могућ стрећан брак?, *Педагогија*, Vol. 61, бр. 4, 431-441.
55. Experts from the Resource Guide (1989). *Subject Matter Assessment of Prospective Art Teachers*, Los Angeles, California State University
56. Закон о основама система образовања и васпитања (2009). *Службени гласник РС*. Београд, бр. 72/09.
57. Zimmerman, E. (1996). *NAEA Research Agenda Briefing Papers*. NAEA.
58. Zimmerman, E. (1994). *Current research and practice about preservice art specialist teacher education*, *Studies in art Education*, 35,79-90.
59. Zgaga, P. (2006). The prospects of teacher education in South/east Europe, A regional overview. In P.Zgaga (Ed.), *The prospects of teacher education in South/east Europe*. Ljubljana. CEPS, University of Ljubljana. 5- 41.
60. Зиндовић, Г. (2010). Критички осврт на професионални развој наставника. У *Теорија и пракса професионалног развоја наставника*. Половина, Н. и Павловић, Ј.(ур.), Београд: Институт за педагошка истраживања. 685-102.
61. Зуровац, М. (1997). *Дјетињство и зрелост уметности*. Београд: Плато.
62. Јаковљевић, Р. (1989). *Настава ликовне културе од I до VIII разреда основне школе. Приручник за учитеље и студенте педагошке академије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
63. Johnson, A. (1996). *Art Education: Elementary*. NAEA.
64. Јоксимовић, А. (2009). Иницијално школовање, профил и улога наставника визуелних уметности. *Настава и васпитање*, број 9, 73-89.

65. Јоксимовић, А., Вујачић, М. и Лалић-Вучетић, Н. (2010): Специфичности наставе ликовне културе и потреба за индивидуализованим приступом ученику, *Настава и васпитање*, број 2, 191-204.
66. Карлаварис, Б. (1960). *Ликовно васпитање*, Београд: ЗУНС.
67. Карлаварис, Б. (1960). *Нова концепција ликовног васпитања*. Београд: ЗУНС.
68. Карлаварис, Б. (1961). *Ликовно васпитање*. Приручник за наставнике, Београд: ЗУНС.
69. Карлаварис, Б. и Крагујац, М. (1970). *Естетско процењивање у основној школи*, Београд: Уметничка академија.
70. Карлаварис, Б., Келбли, Ј. и Станијевић-Кастори, М. (1986). *Методика ликовног васпитања предшколске деце*. Београд: ЗУНС.
71. Карлаварис, Б. (1986). *Методика ликовног васпитања*. Београд: Завод за издавање уџбеника.
72. Карлаварис, Б. и Каменов Е. (1988). *Развој креативности у функцији еманципације личности путем ликовног васпитања*, Београд: Институт за педагошка истраживања, Просвета.
73. Карлаварис, Б. и Крагуљац, М. (1981). *Развијање креативности путем ликовног васпитања*, Београд: Институт за педагошка истраживања.
74. *** (2011). *Каталог програма сручног усавршавања запослених у образовању за школску 2011/2012. год.*, Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања.
75. Kelly, M. (1998). *Encyclopedia of Aesthetics*, New York: Oxford University Press.
76. Kindler, M. A. (1997). *Child Development in Art*, NAEA.
77. Klein, Sh. (2003). *Teaching Art In Context: Case Studies For Preservice Art Education*, NAEA.
78. Ковач Церовић, Т. и сарадници (2004). *Квалитетно образовање за све: изазови реформе образовања у Србији*. Београд: Министарство просвете и спорта Републике Србије;
79. Кораћ, И. (2008). Положај и функција ликовне културе у односу на друге наставне предмете у основној школи, *Зборник, Методички егземплари*, Београд: УЛУС, 14-60.
80. Кораћ, И. (2010). Наставник – ефикасан вођа одељења, *Настава и васпитање*, бр. 1, 145-155.
81. Крагуљац, М. (1965). *Преференције ученика основне школе према сликарским делима*. Београд: Институт за педагошка истраживања.
82. Крагуљац, М. (1985). *Ликовно васпитање данас*, Нови Сад: Културни центар.
83. Крњајић, С. (2007): *Поглед у разред*, Београд: Институт за педагошка истраживања,
84. Квашчев, Р. (1981). *Психологија стваралаштва*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
85. Крњаја, Ж. (2010). Игра, стваралаштво, отворени васпитни систем: шта их повезује?, *Настава и васпитање*, бр. 2, 264-277.
86. Лазаревић, Д. (2004). Наставник критички мислилац. VI Научни скуп Педагошка истраживања и школска пракса: *Промене у школском раду и квалитет образовања* (књига резимеа). Београд: Институт за педагошка истраживања.
87. Левков, Љ. (1995). Интелектуални развој, метакогниција и школа, *Сазнање и настава*, Београд: Институт за педагошка истраживања, 131-149.
88. La Pierre, Sh., & Zimmerman, E. (1997). *Research Methods and Methodologies for Art Education*, NAEA.
89. Liberman, A., & Miller, M. (1999). *Teachers Caught in the Action: Professional Development that Matters*, New York: Teachers College Press.
90. Ловриновић, Д. (1968). *Кординација ликовног одгоја с осталим предметима у настави*, Материјали са саветовања о рационализацији наставе, Ријека.
91. Mac Arthur, G. (1999). The National Board for Professional Teaching Standards: Implications for Art Teacher Preparation. in: *Preparation Teachers of Art*.
92. May, W.T. (1993). A Summary of the findings in art and music: Research traditions and implications for teacher education. *Elementary Subject Center Series*, br. 98, Michigan State University, Institute for Research on Teaching, Center for the Learning and Teaching of Elementary Subject
93. Максимовић, И. (1997). Неки регионални приступи уметничком образовању у свету. *Настава и васпитање*, број 2-3, 194-201.
94. Марјановић, А. (2003). Заступљеност индивидуализованог приступа ученику у настави ликовне културе у старијим разредима основне школе, *Настава и васпитање*, ЛП, број 5,

- 50-61.
95. Марјановић, А. (2009). Иницијално школовање, профил и улога наставника визуелних уметности, *Настава и васпитање*, vol. 58, бр. 1, 73-89.
 96. Милинковић, З. (1997). Структурирање естетичког образовања и естетског васпитања у школи, *Настава и васпитање*, број 2-3, 203-209.
 97. Милинковић, З. (2001). *Историјско-теоријске детерминанте планова и програма ликовне културе у систему школства Србије од 1946. до 1995. године*, необјављена докторска дисертација. Београд: Универзитет уметности, Факултет ликовних уметности.
 98. Митровић, Д. (1969). *Савремени проблеми естетског васпитања*, Београд: Завод за издавање уџбеника.
 99. NAEA (1999). *Purposes, Principles and Standards for School Art Programs*.
 100. NAEA (2001). *Art Teachers in Secondary Schools: A National Study*. Najder-Stefanijak, K. (2010). The Specific of Pedagogy of creativity. *Comparative Education, Teacher Training, Education Policz, School Leadership and Social Inclusion*, Volume (8), 251-256.
 101. Numan, L. A. (1996). *Instructional Methods for the Artroom*, NAEA.
 102. Огњеновић, П. (1997). Психохшка теорија уметности, Београд: Институт за психологију.
 103. Ogienko, O., & Rolyak, A. (2008). *Model of Professional Teachers Competencies Formation European Dimension*.
 104. OECD (2005) *The definition and selection of key competencies*, DeSeCo publications, са Web sajta: www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf
 105. OECD (2005) *Teachers Matter, Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers*, са Web sajta: www.oecd.org/edu/teacherpolicy
 106. Павловић, Ј. и Станковић, Д. (2010). Модели професионалног развоја наставника. У *Теорија и пракса професионалног развоја наставника*. Половина, Н. и Павловић, Ј.(ур.), Београд, Институт за педагошка истраживања, 17-40.
 107. Пантић, Н. (2008). (ур.). *Усаглашавање програма образовања програма просветних радника у земљама Западног Балкана*. Београд: Центар за образовне политике.
 108. Панић, В. (1997). *Психологија уметности*, Београд: ЗУНС.
 109. Панић В. (1989). *Психолошка истраживања уметничког стваралаштва*. Београд: Научна књига.
 110. Перовић, З. (1954). Уметничко-естеско васпитање у средњој школи, *Наша школа*, бр. 7-8.
 111. Pešić, M., L. Radulović, D. Pavlović-Breneselović, M. Mitrović, T. Pavlov-ski, D. Milivojević i E. Hebib (1998). *Pedagogija u akciji*. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.
 112. Professional Standards for Teachers, *Why sit still in your career?* Training and Development Agency for schools, London, (2007). са Web sajta: <http://www.tda.gov.uk/standards>.
 113. Радуловић, Ј. (2007). Стандардизација компетенција наставника као један од приступа професији наставник – критички осврт. У Алибабић, Ш. Пејатовић, А. (ур.): *Андрогогија на почетку трећег миленијума*. Београд: ИПА, 383-393.
 114. Радуловић, Ј. (2008): *Образовање наставника - заједнички проблеми и наше специфичности*. у: Алибабић У.Ш., А.Пејатовић (ур.) *Образовање и учење претпоставке европских интеграција*, Београд: ИПА.
 115. Рајовић, В. (2008): *Проблеми компетентности наставника за инклузивно образовање: ка европском контексту развијања компетенција наставника за инклузивно образовање*. у: Алибабић У.Ш., А.Пејатовић (ур.) *Образовање и учење претпоставке европских интеграција*, Београд: ИПА.
 116. Рајовић, В., и Радуловић, Ј. (2007). Како наставници опажају своје иницијално образовање: на који начин су стицали знања и развијали компетенције, *Настава и васпитање*, бр. 4, 413-435.
 117. Рид, Х. (1965). *Слика и мисао*, Загреб: Младост.
 118. Рид, Х. (1971). *Умјетност и отуђење*. Загреб: Младост.
 119. Saginor, N. (1999). *Diagnostic Classroom Observation, Moving Beyond Best Practice*, California: Corwin Press, A SAGE Company.
 120. Smith, R. A. (1989). *Aesthetics and Problems of Education*, Urbana: University of Illionois Press.
 121. Smith, R. A. (1989). *The Sence of Art: A Study in Aesthetic Education*. New York: Routledge.

122. Soucy, D., & Stankiewicz, M. (1990). *Art Education in the Twentieth Century: A History of Ideas in Framing the Past: Essays on Art Education*. Reston VA: NAEA.
123. Smith, R. (2002). *Aesthetics and Criticism In Art Education*. NAEA.
124. Супек, Р. (1958). *Уметност и психологија*, Загреб: Матица Хрватска.
125. Станковић, Д. (2010). Место компетенција у професионалном развоју наставника. У *Теорија и пракса професионалног развоја наставника*. Половина, Н. и Павловић, Ј.(ур.), Београд, Институт за педагошка истраживања, 62-84.
126. *** (2001): Standards for the preparation of teachers. u: Visual Arts Education Specialist Endorsements. Michigan State Board of Education.
127. *Стандард компетенција за професију наставник*, Завод за унапређивање образовања и васпитања РС, *Службени гласник РС*, *Просветни гласник*, бр. 5/11.
128. Стефановић, М. (1990). *Методика наставе ликовне културе*, Београд: Виша школа ликовних и примењених уметности.
129. Storey, A. (2006). The search for teacher standard: a nationwide experiment in the Netherlands. *Journal of Education Policy*, 21 (2), 215 – 234.
130. Tatković i Ćatić (2010). Curriculum Focused on the Development of competences in Teachers' Inicial Education. *Comparative Education, Teacher Training, Education Policz, School Leadership and Social Inclusion*. Volume (8). 174-182.
131. Tickle, L. (2000) *Teacher induction*. Buckingham, Philadelphia: Open University Press.
132. *Трансферзалне компетенције наставника у различитим демократским друштвима – упоредни преглед развоја у земљама Западног Балкана*, Београд, јануар 2010, у организацији Савета Европе, SDC и Министарства просвете РС - радни материјал са Коференције.
133. Feldman, E. (1997). *Becoming Human Through Art*. NAEA.
134. Feldman, E. (1994). *Teaching Art and So On*. NAEA.
135. Ferguson, V. H. (2002). *Students 1st Year Teaching*, NAEA.
136. Fergus, V., & Henry, C. (2000). *Thinking About Teaching Art? Answers for Students, Parents and Counselors*. NAEA.
137. Филиповић, С. (2011). *Методика наставе ликовне културе*, Београд: Клет.
138. Freedman, K. & Stuhr, P. (1996). *Postmodern Art Education: An Aproach to Curriculum*. Reston VA: NAEA.
139. Freedman, K. (2003). *Teaching Visual Culture*, NAEA.
140. Фулан, М. (2005): *Силе промене, наставак*. Београд: Дерета.
141. Fullan, M. (2001). The new meaning of educational change. London: Ro-utledge- Falmer.
142. Harris, A. (1997). The deprofessionalization and deskilling of teachers. In K. Watson, C. Modgil & S. Modgil (Eds.) *Teachers, teacher education and training* (pp. 57–65). London: Cassel.
143. Henry, C. (2002). *Standards for Art Teacher Preparation*. NAEA.
144. Hicks, J. (1999). Its catch up time for aesthetic, *Art Education*, 52 (4), 42-46.
145. Hunvitz, A. (1993). *Collaboration in Art Education*, NAEA.
146. Hutchens, J. & Suggs, M. (1997). *Art Education: Content and Practice in a Postmodern Era*. NAEA.
147. Clark, R. (1996). *Art Education: Issues in Postmodernist Pedagogy*. NAEA.
148. Collins, G., & Sandell R. (1996). *Gender Issues in Art Education: Content, Context and Strategies*, NAEA.
149. Coolahan, J. (1997). Competencies and knowledge. In W. Hutmacher (Ed.), *Key competenciesfor Europe*. Report of the symposium in Berne 27-30 March 1996 Strasbourg: Council of Europe. pp. 23-33.
150. Weinert, F. E. (2001). Concept of Competence, A Conceptual Clarification, in Rychen, D. S. Salgarnik, L. H., Hogrefe & Huber Publishers (ed): *Defining and selecting key competencies, Seattle/Toronto/Bern/Gotitingen*, 45-67.
151. Шефер, Ј. (2010). Превођење теорије у праксу као креативни простор. У *Теорија и пракса професионалног развоја наставника*. Половина, Н. и Павловић, Ј.(ур.), Београд: Институт за педагошка истраживања, 127-147.
152. Шефер, Ј. (2005). Креативне активности у тематској настави. Београд: Институт за педагошка истраживања.

153. Шефер, Ј. (2010). Креативност и интердисциплинарност у нашој настави. *Настава и васпитање*, LIX, 2, 205-223.

Избор литературе је одговарајући? ДА

V.4 циљева истраживања

Циљеви овог истраживања су:

- 1) анализа постојећих међународних стандарда о наставничким компетенцијама, наставних планова и програма високошколских установа које школују наставнике за реализацију предмета Ликовна култура и акредитованих програма за усавршавање наставника ликовне културе,
- 2) процена мишљења наставника о компетенцијама потребним за успешну реализацију наставе ликовне културе као и њихово виђење начина на које се оне стичу,
- 3) утврђивање мишљења ученика о компетенцијама њихових наставника ликовне културе и
- 4) пружање препорука за модел професионалног развоја наставника ликовне културе.

Циљеви истраживања су одговарајући? ДА

V.5 очекиваних резултата (хипотезе)

На основу постављеног циља и задатака истраживања очекују се следећи резултати:

1. Преглед компетенција наставника садржаних у међународним документима,
2. Преглед компетенција наставника ликовне културе на основу анализе планова и програма високошколских установа које школују наставнике за реализацију предмета Ликовна култура.
3. Преглед компетенција наставника ликовне културе на основу анализе постојећих акредитованих програма стручног усавршавања наставника ликовне културе.
4. Листу компетенција које су потребне наставнику за успешну реализацију наставе ликовне културе дефинисану на основу мишљења наставника ликовне културе.
5. Сазнање о мишљењу наставника ликовне културе о личним компетенцијама
6. Увид у процену наставника да ли су им личне компетенције довољне за успешну реализацију наставе Ликовне културе.
7. Увид у мишљења наставника ликовне културе о томе како виде допринос свог иницијалног образовања, затим, стручног усавршавања и њиховог увођења у посао, у стицању својих компетенција.
8. Мишљења ученика о компетенцијама наставника ликовне културе,
9. Степен поклапања мишљења ученика и наставника о компетенцијама наставника ликовне културе;
10. Препоруке за креирање оптималног модела (смернице, оквира) за професионални развој наставника ликовне културе.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос?

ДА

V.6 план рада

План истраживања:

Прва фаза истраживања: Након постављања теоријског оквира докторске дисертације уследила би анализа међународних докумената, планова и програма високошколских установа (студијских група) које школују наставнике за реализацију предмета Ликовна култура и анализа постојећих акредитованих програма стручног усавршавања наставника ликовне културе.

Биће анализирани планови и програми следећих институција које образују наставнике ликовне културе:

- Факултет ликовних уметности у Београду (дипломирани сликар, дипломирани вајар, дипломирани графичар – у току студирања, студент, као обавезне похађа предмете Психологија, Педагогија и Методика наставе ликовне културе и тиме стиче право да ради као наставник ликовне културе у основним школама или као професор уметности у средњим школама);
- Виша школа ликовних и примењених уметности у Београду (наставник ликовне културе);
- Факултет примењених уметности у Београду
- Академија уметности у Новом Саду, Ликовни одсек (дипломирани академски сликар, вајар... - дипломирани професор ликовне културе. Студенти имају могућност да у току студија изаберу предмете Педагогија, Школска психологија и Методика ликовне културе и на тај начин могу стећи додатну диплому која им омогућава рад у настави основних и средњих школа. Поменута група предмета неопходна је и за оне студенте који планирају да конкуришу за посао наставника на Академији уметности.

У овом делу рада ће бити извршена и компарација резултата поменуте спроведене анализе појединих наставних планова и програма (Јоксимовић, А., 2006) факултета који образују наставнике ликовне културе (Факултет ликовних уметности у Београду, Виша школа ликовних и примењених уметности у Београду и Академија уметности у Новом Саду).

Друга фаза: Анкетирање наставника ликовне културе и ученика

Трећа фаза: Обрада добијених резултата истраживања, анализа, интерпретација, тестирање хипотеза и извођење закључака.

Креирање препорука за оптимални модел (смернице, оквира) за образовање и професионални развој наставника ликовне културе.

План рада је одговарајући? ДА

V.7 метод и узорак истраживања

При реализацији циља и задатака истраживања планирано је коришћење дескриптивне научно-истраживачке методе и методе анализе садржаја. Дескриптивна научно-истраживачку метода биће примењена приликом тумачења, анализирања научне и стручне литературе, прикупљања, обраде и интерпретације добијених резултата. У истраживању ће бити коришћени у ову сврху посебно конструисани инструменти за процену мишљења наставника и ученика по питању компетенција наставника ликовне културе. У складу с врстом добијених података биће примењена одговарајућа статистичка обрада. Приликом квалитативне анализе међународних стандарда и наставних планова високошколских установа и акредитованих програма за стручно усавршавање наставника ликовне културе биће употребљена метода анализа садржаја.

У току истраживања планирано је да постоји пригодан узорак са стратумима:

80 наставника ликовне културе који су запослени у градским основним школама

80 наставника ликовне културе који су запослени у сеоским основним школама

60 наставника ликовне културе који су запослени у средњим школама и гимназијама

80 ученика осмог разреда основних школа које се налазе у граду

80 ученика осмог разреда основних школа које се налазе у селу

60 ученика средње школе, гимназије

Укупно 220 наставника и 220 ученика.

Метод и узорак су одговарајући? ДА

V.8 места, лабораторије и опреме за експериментални рад

Истраживање ће бити спроведено у основним и средњим школама и гимназијама (где се реализује настава Ликовне културе) у већим градовима у Србији и сеоским основним школама.

Услови за експериментални рад су одговарајући? ДА

V.9 методе статистичке обраде података и осталих релевантних података

Квантитативна обрада вршиће се SPSS-17 пакетом, при чему ће, у складу са природом прикупљених података, бити коришћена χ^2 и мултипла анализа варијансе, док ће као мере повезаности бити коришћени Пирсонов и Спирманов коефицијент корелације. Квалитативна обрада података вршиће се методом анализе садржаја, при чему су критеријуми и категорије унапред одређени.

При обради података прикупљених анкетама користеће се проценти, дистрибуције фреквенција, рангови и аритметичка средина. Ради лакшег тумачења и интерпретације добијених резултата, подаци ће бити приказани графички и табеларно.

Предложене методе су одговарајући? ДА

VI ЗАКЉУЧАК

кандидат је подобан	ДА
ментор је подобан	ДА
тема је подобна	ДА

Кандидаткиња Исидора Кораћ је досадашњим радом испунила услове дефинисане студијским планом и програмом и показала да поседује квалитете потребне за самостални истраживачки рад, што је услов за успешну израду докторске дисертације.

За израду ове докторске дисертације кандидаткиња је прикупила и анализирала релевантну педагошку, психолошку и дидактичко-методичку литературу. Такође се, у досадашњим својим истраживањима бавила проблематиком професионалног развоја наставника, оснаживањем њихових компетенција, посебно у настави ликовне културе. О ликовној култури и уметности уопште, њеном значају, месту и улози у образовно-васпитном систему и друштву, још увек постоје бројни неспоразуми, предрасуде и дилеме. Ни теоријски, ни термилошки, ни у друштвеној и школској пракси, ни у широј јавности, Ликовна култура још није довољно јасно и прецизно осветљена, објашњена и дефинисана, нити има још у правој мери и у правом смислу онај статус, третман, положај и утицај, који јој по свему са правом припада.

Због своје вишеструке функције у развоју ученика, ликовна култура захтева озбиљан однос и комплексна истраживања у свим правцима са јединственим циљем: да се створи чврста и широка научна подлога и осигура што шира друштвена пажња и подршка за даљи рад на њеном унапређивању.

Сматрамо да би истраживање кандидаткиње Исидоре Кораћ у вези са компетенцијама наставника ликовне културе могло у значајној мери допринети грађењу слике о актуелној ситуацији и ефектима њиховог образовања, односно могло би бити један део евалуације њиховог постојећег професионалног развоја. Поред тога, истраживање би могло бити основа у креирању будућег професионалног развоја наставника ликовне културе.

У нашој земљи није спроведено ниједно истраживање које је имало за циљ да утврди наставничке перцепције и перцепције ученика о компетенцијама које су потребне за успешну реализацију наставе Ликовне културе као и порекла компетенција које су наставницима потребне за раду, те се очекује да ова дисертација пружи значајне резултате и научни допринос у том правцу.

Полазећи од научног, теоријског и практичног значаја обраде теме, предложеног истраживања у оквиру пројекта докторске дисертације, познавања проблематике коју је кандидаткиња показала у погледу изабране литературе, циљева и очекиваних резултата истраживања, коректно сачињеног плана рада и изабраних метода и узорка истраживања, предвиђених метода статистичке обраде података, као и компетенција предложеног ментора, чланови Комисије су се једногласно сложили да су кандидат, ментор и тема подобни за израду докторске дисертације, те да **предложе Сенату Универзитета у Новом Саду да одобри Исидори Кораћ израду докторске дисертације под насловом „ Компетенције наставника ликовне културе ио могућности њиховог професионалног развоја“.**

Нови Сад, 07. 02. 2012.

Проф. др Милка Ољача, председник комисије

Проф. др Бојана Шкорц, члан

Проф. др Споменка Будић, члан

Проф. др Оливера Гајић, ментор